

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z wniosku F.G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w E.
o zwrot nienależnie pobranych świadczeń,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 października 2017 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w E.
z dnia 25 maja 2016 r., sygn. akt IV Ua (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 maja 2016 r., IV Ua (...) Sąd Okręgowy w E. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. (organ rentowy), wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w E. z 1 marca 2016 r., IV U (...), zmieniającego decyzję organu rentowego z 18 września 2015 r., odmawiającą F.G. (ubezpieczony) prawa do zasiłku chorobowego za okresy w niej wymienione i zobowiązującą ubezpieczonego do zwrotu kwoty 21.699,47 zł z odsetkami tytułem nienależnie pobranego świadczenia, w ten sposób, że uchylony został obowiązek zwrotu ww. kwoty i oddalającego odwołanie w pozostałej części.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wniósł organ

rentowy, zaskarżając go w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach: 1) występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, tj. czy ubezpieczony mimo niedokonania wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych nie jest płatnikiem składek z mocy prawa, a także czy ubezpieczony, niebędący płatnikiem składek, wypełnia przedmiotowo dyspozycję art. 84 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm., dalej jako ustawa systemowa); 2) nieważności postępowania, tj. naruszenia art. 379 pkt 2 k.p.c., przez dokonywanie czynności przez niewłaściwie umocowanego aplikanta adwokackiego; 3) oczywistej zasadności skargi z uwagi na niezastosowanie art. 321 § 1 k.p.c. i podtrzymanie wyroku Sąd Rejonowy, który uchylił obowiązek zwrotu kwoty 21.699,47 zł tytułem nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami za okres 3 lat, w sytuacji gdy ubezpieczony wniósł w odwołaniu o ograniczenie jego odpowiedzialności do okresu 1 roku bez odsetek, a zatem Sąd orzekł ponad żądanie ubezpieczonego. Ponadto Sąd drugiej instancji pominął przy wyrokowaniu treść art. 36 ust. 11 i ust. 14 ustawy systemowej

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organu rentowego ubezpieczony wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy zauważyć, że w judykaturze przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi, zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby pogłębionej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (postanowienia Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne

uzasadniają uwzględnienie skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX 1522063). W ocenie Sądu Najwyższego podnoszone przez organ rentowy twierdzenia stanowią jedynie nieuzasadnioną polemikę z ustaleniami faktycznymi i wykładnia prawa przyjętą przez Sąd drugiej instancji. Organ rentowy nie wykazał zatem, iż doszło do rażącego naruszenia przepisów, warunkującego przyjęcie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przechodząc do oceny najdalej idącej przesłanki przedsądu jaką jest nieważność postępowania Sąd Najwyższy stwierdza, że także ona jest nieuzasadniona. Organ rentowy opiera twierdzenie o nieważności postępowania na niewłaściwym umocowaniu pełnomocnika ubezpieczonego, którego upatruje się w fakcie podania na pełnomocnictwie substytucyjnym błędnego nazwiska upoważnionego do występowania w sprawie aplikanta adwokackiego. Sąd Najwyższy stwierdza, że w powyższych okolicznościach nie można uznać, że doszło do nieważności postępowania szczególnie, że ubezpieczony potwierdził w trakcie rozprawy, że jego pełnomocnik upoważnił do zastępstwa obecnego na sali aplikanta adwokackiego, a sędzia-przewodnicząca przyjął, iż doszło w upoważnieniu do oczywistej omyłki pisarskiej, o czym wzmiankę umieszczono w protokole z rozprawy. Co więcej, z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że skoro skarga kasacyjna przysługuje od wyroku sądu drugiej instancji, to nieważność postępowania, skutkująca przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania ma dotyczyć postępowania przed sądem drugiej instancji (postanowienia Sądu Najwyższego z 18 lutego 2016 r., V CSK 465/15, LEX nr 2021933; z 23 maja 2014 r., II PK 30/14, LEX nr 2026393; z 7 czerwca 2013 r., II CSK 720/12, LEX nr 1353433).

Przechodząc do oceny sformułowanego przez organ rentowy zagadnienia prawnego, Sąd Najwyższy stwierdza, że nie uzasadnia ono potrzeby merytorycznego rozpoznania skargi, gdyż przedstawiony problem nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W przedmiotowej sprawie Sądy obu instancji zgodnie uznały, że niezastosowanie art. 84 ust. 6 ustawy systemowej wynika z ustaleń faktycznych, że ubezpieczony nie przekazał organowi rentowemu nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczenia, która to

przesłanka winy w przekazaniu lub nieprzekazaniu wymaganych informacji, jest niezbędnym warunkiem orzeczenia obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń i jej niewystąpienie spowodowało orzeczenie zgodnie z żądaniem ubezpieczonego. Rozważania organu rentowego, prezentowane w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w zakresie tej przesłanki przedsądu, a dotyczące interpretacji art. 84 ust. 6 ustawy systemowej stanowią jedynie nieuzasadnioną polemikę z wykładnią przyjętą przez Sąd Okręgowy i nie uzasadniają merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

as